

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **H/5619.**

Benyújtás dátuma: **2023-10-16 11:02**

Parlex azonosító: **44UNJ2170001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Határozati javaslat benyújtása**

Benyújtó: **Bakos Bernadett (LMP)**

Határozati javaslat címe: **A komplex épületenergetikai mélyfelújítási programról**

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 28. § (4) bekezdése alapján „**A komplex épületenergetikai mélyfelújítási programról**” címmel a mellékelt határozati javaslatot kívánom benyújtani.

A komplex épületenergetikai mélyfelújítási programról

Az Országgyűlés – elismerve, hogy a lakóépületek nagy része energetikailag elavult, és mélyfelújításukkal egyszerre mérsékelhető az energiafogyasztás, a külföldi energiafüggőség, az energiaszegénység és a légszennyezés, csökkenthető az üvegházhatású gázok kibocsátása, növelhető a megújuló energiaforrások alkalmazása, valamint élénkíthető a gazdaság – a következő határozatot hozza.

1. Az Országgyűlés felszólítja a Kormányt, hogy vezessen be egy hosszú távú, komplex épületenergetikai mélyfelújítási programot az alábbi jellemzőkkel:
  - a) A program célja évente legalább 100 ezer lakás mélyfelújítása.
  - b) A programban vissza nem térítendő támogatással kombinált kedvezményes hitelre lehet pályázni. A vissza nem térítendő támogatást a Kormány biztosítja hazai és uniós forrásokból évente 600 milliárd Ft értékben, a kedvezményes hitelt az együttműködő pénzügyintézetek nyújtják.
  - c) A vissza nem térítendő támogatás és a kedvezményes hitel összege egy háztartás számára legfeljebb 10 millió Ft.
  - d) A támogatást és a hitelt fel lehet használni szigetelésre, nyílászáró-cserére, megújuló energiaforrásokat hasznosító eszközök telepítésére (pl. napelem, hőszivattyú), fűtési rendszer korszerűsítésére, távhőrendszerre való csatlakozásra és energiatárolásra. Korszerűtlen épületek esetén a legalább 50% energiamegtakarítást eredményező mélyfelújítás (szigetelés, nyílászáró-csere) kötelező elem.
  - e) Cél, hogy a leginkább rászoruló, legnagyobb energiaszegénységben élők is részt tudjanak venni a programban. Az ESCO-típusú finanszírozásnak köszönhetően a beruházás megtérüléséig a hitel törlesztőrészeit a megspórolt energia árából lehet fizetni, tehát a lakóknak nem jelent plusz anyagi terhet a felújítás és nem szükséges hozzá önrész sem. Ha a háztartás egy főre eső jövedelme az országos átlag alatti, a támogatási intenzitás (a vissza nem térítendő támogatás aránya) 80%-os, a fennmaradó 20%-ot pedig az energiaszolgáltató a rezsimegtakarításnak a fogyasztó és a szolgáltató (illetve a hitelező pénzügyintézet) közti megosztásával 5 éves időtávon belül számolja el. Átlag feletti jövedelem esetén a támogatási intenzitás 40%, ugyancsak ESCO-rendszerben a rezsimegtakarításból finanszírozva a hitel rész visszafizetését. A pénzügyi konstrukció a szolgáltató, hitelező bankok és a háztartások együttműködésén alapul. A felújítást követően a rezsikisebbség mértékben csökken csak, amíg a hitel rész visszafizetése tart. Ezt követően lesz nagyobb rezsicsökkenés.
  - f) Egyablakos, egyszerű ügyintézés, népszerűsítő kampánnyal, energetikai tanácsadással, szociális munkások bevonásával mindenkinek könnyen elérhetővé kell tenni a programot.
  - g) A kiemelkedően rossz állapotú épületek esetén, ahol a felújítás nem lehetséges vagy a felújítás értéke meghaladná az épület értékét, a tulajdonosok nem felújításra, hanem az épület bontására és egy új, közel nulla energiaigényű épület felépítésére pályázhatnak.
2. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Részletes indokolás

1-2.

Az energiafogyasztás 40%-a, az üvegházhatású gázok kibocsátásának 36%-a az épületekhez kötődik, és a lakások 70-80%-a nem felel meg a korszerű műszaki és hőtechnikai követelményeknek. A lakóépületek primer energiafogyasztása átlagosan 215 kWh/m²/év közé tehető. A lakásonként felhasznált energiamennyiséget tekintve Magyarország az EU legtöbbet fogyasztó tíz országa közé tartozik. A szigetelt családi házak aránya mindössze 20%, ami elmarad a környező országoktól (Ausztria 80%, Lengyelország 59%, Szlovákia 35%, Csehország 25%).

Ebből következik, hogy az energiahatékonyság és a klímavédelem területén a lakossági épületek felújítására kell összpontosítani, itt érhető el a legkönnyebben energiamegtakarítás, kibocsátáscsökkentés. Ez egy „alacsonyan csüngő gyümölcs”: viszonylag könnyen, gyorsan érhető el eredmény. A Magyarországon jelenleg több mint 3,7 millió lakott lakás energiaellátásához felhasznált elsődleges tüzelőanyag a földgáz, melyet a háztartások közel 76%-a használ fűtési célra. Ugyanakkor a felhasznált földgáz 85%-a származik importból. Ennek nagy része orosz forrású, ezzel bevételhez juttatjuk Oroszországot és hozzájárulunk az orosz-ukrán háborúhoz.

Hazánkban a légszennyezés az egyik legsúlyosabb környezeti probléma: évente 14 ezer ember idő előtti haláláért és több százezer megbetegedésért felelős. A legártalmasabb szálló por (PM 2,5) 74%-át a korszerűtlen lakossági fűtés (lignit, szén, nagy nedvességtartalmú tűzifa, szemét) okozza, ezért elsősorban itt kell beavatkozni. A kistelepülések levegője télen helyenként rosszabb, mint a nagyvárosokban. Magyarország népességének 30-40%-át érinti az energiaszegénység, ami szoros összefüggésben van az épületek rossz állapotával.

Az épületállomány megújulási aránya, bár növekvő tendenciát mutat, még mindig alacsony, hiszen a felújítási arány évente a lakóépületek esetében megközelítőleg csupán 1%, és a felújítások nagy része nem mélyfelújítás, amellyel 50-85%-os energiamegtakarítás lenne elérhető.

A Kormány 2010 óta alig tett valamit az energiaszegénység csökkentése és a zöldebb épületek érdekében. Az épületszigetelés egy kifejezetten hasznos program lenne környezeti, társadalmi és gazdasági szempontból is. A kormány mégsem támogatja igazán. A 2010-ben megígért évi 100 ezer lakás felújításának támogatásából nem sok minden lett. Korábban a lakossági energiahatékonyságra szánt EU-s forrásokat az intézményekhez irányította át. A közelmúltig nem volt semmilyen komolyabb lakossági energiahatékonysági program és a meghirdetett intézkedések leginkább csak a középosztálybeli családoknak jelentettek segítséget.

A rezsicsökkentés rendkívül igazságtalan, pont a leginkább rászorulókhöz nem ér el (fával, szénnel

fűtenek), és egy évtizedre visszavetette az épületenergetikai beruházásokat. Az általunk javasolt komplex épületenergetikai mélyfelújítási program viszont 50%-kal kisebb energiafogyasztást és rezsiköltségeket eredményezne a rászorulóknak körében is.

A 2021-ben publikált kormányzati Hosszú Távú Felújítási Stratégia szerint 2030-ra el kell érni a 3%-os lakóépület-felújítási arányt, amivel 20%-os energia- és üvegházgáz kibocsátási megtakarítást lehetne elérni ebben a szektorban. A probléma az, hogy nincsenek hozzárendelve megfelelő pénzügyi és szakpolitikai eszközök, nincs végrehajtva a stratégia.

Varga Mihály is elismerte, hogy az elmúlt években szerényebb mértékben voltak csak épületszigetelési programok, mint kellett volna. A lakossági napelemes pályázatban (RRF-6.2.1 „Lakossági napelemes rendszerek támogatása és fűtési rendszerek elektrifikálása napelemes rendszerekkel kombinálva”) energiahatékonysági elem csak a nyílászáró-csere volt, ráadásul a 2. pályázati kiírást elhalasztották az EU-s források bizonytalansága miatt. Az Otthonfelújítási program 2022-ben véget ért és csak a gyermekes családoknak volt elérhető, ráadásul nem csak energetikai felújításra lehetett felhasználni a támogatást és nem voltak megfelelő műszaki követelmények sem (pl. minimális energiamegtakarítás).

Az LMP által javasolt komplex épületenergetikai mélyfelújítási program csak előnyökkel rendelkezik: csökkenti az energiafogyasztást, kevesebb orosz gázt kell vennünk, javul a települések levegőminősége, csökkennek a rezsiköltségek, kevesebb lesz az energiaszegénységnek kitett háztartás és csökken a szén-dioxid kibocsátás is.

A felújítási program több tízezer válságálló, tartós munkahelyet teremthet az ország egész területén, a hátrányos helyzetű térségekben is. A beruházási igény megnövekedése és számított volumene által generált többlet-foglalkoztatás évi közel 30 000 fő. Ugyanakkor a szakemberhiány jelenleg kihívást jelent, erre is figyelmet kell fordítani mind a tervezés mind a kivitelezés terén. Az energetikai korszerűsítés komoly szakértelmet igényel. Ezért egy szakmai hálózatot kell létrehozni, amely energetikai tanácsokat ad és akár jóváhagy minden egyes támogatott korszerűsítést. Így biztosítható, hogy valóban mélyfelújítások történjenek. Egy ilyen hálózathoz jó alapot adna a mára nagyrészt szétesett zöld civil energia tanácsadói hálózat. Az épületenergetikai programhoz kapcsolódóan elengedhetetlen a környezetbarát építőanyagok gyártásának hazai felfuttatása és a hozzá kapcsolódó kutatás-fejlesztés (pl. nyílászárók, szigetelőanyagok, festékek).

Az épületek felújítása olyan mértékű gazdaságélénkítést okoz, hogy az államnak jelentős pluszbevétele lesz: a támogatásra fordított kiadás egy része visszajön többlet-adóbevételek formájában. Arról nem is beszélve, hogy a jobb levegőminőség az egészségügyi kiadásokat is csökkenti, a kevesebb import fosszilis energia pedig nem pörgeti előre az inflációt.

Évente 100 ezer lakás mélyfelújítása eredményeképp évi 5,8 PJ energiamegtakarítást (a teljes országos primer energiafelhasználás 0,5%-a), és 323 ezer t szén-dioxid megtakarítást (a teljes kibocsátás 0,7%-a) érhetünk el.

Ha a teljes épületállomány mélyfelújítása megtörténne, akkor a teljes hazai földgázfelhasználás ötödét (2 milliárd m³) takaríthatjuk meg, így az orosz földgázfüggőségünk is radikálisan csökkenne.